

heldigt, om vi kunde drive noget hen i denne Retning, lad os saa vidt som muligt komme bort fra, at Staten skal spille Komædie for Kjøbenhavnerne. Er der virkelig Trang til og Interesse for nationale Skuespil, lad os saa paa rimelige Betingelser gratis overlade dem Teatret, Repertoiret og hele Herligheden. Saa kan alt dette udfolde sig saa frit og godt, som det vil. Om det er nødvendigt, lad saa endog nogle Tusinde Kroner springe med i Købet, for at Staten dog kan blive fri for at drive Teater, det, man dog næsten fra alle Sider er enig om, den ikke kan gøre paa forsvarlig og økonomisk Maade. Jeg tror nok, at det, der blev løvet i sin Tid, da man bevilgede Penge til Bygning af et nyt Teater, nemlig at en Strøm af Godhed og Ædelhed skulde strømme derfra ud over det hele Land, kommer man til at lede efter, før man finder. Jeg vilde derfor ønske, at man kunde komme bort fra dette, at Staten skal koste og Skatteyderne betale Tusinder af Kroner for hver eneste Aften, man herinde i Kjøbenhavn har Lejlighed til at gaa i det kongelige Teater. Jeg synes, at naar Kjøbenhavnerne fik det store Teater udleveret gratis med alt, hvad dertil hører af Repertoire og forskellige Ting, og tilmed nogle Tusinde Kroner, maatte det kunne drives paa en nyttigere og bedre Maade, end det bliver gjort fra Statens Side, og jeg er derfor ogsaa overbevist om, at den Dag ikke vil komme, da Folketinget vil gaa med til at bevilge Tusinder af Kroner til Udvidelse af Teatret her i Kjøbenhavn, ligesaa lidt som det vil gaa med til der at ansætte Hundreder af pensionsberettigede Mennesker, som vi altsaa skulde have Forpligtelse til at beholde og føde og ernære i al Fremtid. Jeg er, som sagt, overbevist om, at det danske Folketing aldrig vil gaa med til slige store Bevillinger til Foranstaltninger, der saa lidt svare til de Forventninger, man har stillet til det, som det statsunderstøttede Skuespil gør her i Kjøbenhavn.

Meyer: Det forekommer mig, at det ærede Medlem, som nys talte, røbede nogen Uvilje mod Kjøbenhavnerne, idet han gik ud fra, at der var en Nydelsestrang her i Byen, som man maatte glæde sig over, at Landboerne endnu ikke kendte. Det er muligt, at alle Storbyer rumme en større Trang til at leve i den Retning, det ærede Medlem nævnte, end der findes, hvor Befolkningen bor spredt, men jeg tvivler dog om, at det ærede Medlem har Grund til at glæde sig over, at Landboerne ikke,

hvor der er Tale om Skuespil, nære de Interesser, som vi ønske fremmede ved det her forelagte Lovforslag. Jeg gaar nemlig ud fra, at Livet dog vist er noget fattigt der, hvor Befolkningen til Opmuntring maa nøjes med Salmesang og Afholdsmøder. Jeg tror, at Landboerne have Ret til at kræve noget mere. Jeg siger ikke dette af nogen Aversion mod selve Afholdssagen, som jeg personlig har støttet, jeg mener blot, at vi kunne stille vore Krav noget højere, og jeg under sandelig mine Landsmænd ude paa Landet al den Livsglæde, de kunne høste af en Lovforanstaltning, der gaar ud paa at ophæve Monopoler og Privilegier paa Teatervæsenets Omraade. Der vil derved gives Anledning til, at man rundt omkring paa Landet kan faa gode Skuespil at se, opførte af gode Kunstnere, og at saadanne Skuespil bleve tilgængelige for den menige Mand, som man siger, den, der kun har faa Penge, den, der kun har ringe Anledning til at føle sig glad, som har stærkt Slid og derfor ogsaa har Grund til at kræve, at hans Aand en Gang imellem kan blive løftet. Jeg tror i øvrigt, at det ærede Medlem overdriver noget, naar der er Tale om Kjøbenhavnernes Nydelsestrang, det er jo i det hele taget ret vanskeligt at sige, hvorvidt vore Nydelser maa gaa. Der er en Præst her i Kjøbenhavn, der har kaldt det kongelige Teater „den store Skøge paa Kongens Nytorv“. Denne Præst synes aabenbart ikke om, at man spiller Hakon Jarl, at man spiller Oehenschlägers og Holbergs Stykker, han synes ikke om Operaen, han mener, at det er Djævelens Værk alt sammen. Det er altsaa noget relativt, hvad man forstaar ved Nydelsestrang, men jeg mener, at vi, der ere satte her som Vogtere for Folkets Udvikling eller i alt Fald skulle hjælpe til, at Folket paa det økonomiske og aandelige Omraade gaar frem, burde ikke underkende den Betydning, som Skuespillet, Musikken og i øvrigt Kunsten har for et Folks Udvikling. Det vilde blive noget indsnævret, hvis man mente, at alt, hvad der havde Betydning i denne Verden, var kun at dyrke sin Jord, synge sine Salmer og lave sit Smør. Jeg tror, som sagt, at den lette Adgang til at se gode Skuespil og høre god Musik vil have Betydning for hele vort Lands aandelige Fremgang, og deri tror jeg ogsaa, den ærede sidste Taler vil være enig med mig.

Jeg vil blot sige til Slutning, at naar man ønsker Fremme af Teaterfrihed, naar man ønsker, at der skulde kunne ydes bedre Skuespil af bedre Kunstnere, eller i alt